

* חוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968 *

1. ראתה הממשלה שקיים עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה טעון בירור, רשאית היא להחליט על הקמת ועדת חקירה שתחקור בענין ותמסור לה דין וחשבון. החלטה על הקמת ועדה
2. בהחלטה על הקמת ועדת חקירה תגדיר הממשלה את הענין שיהיה נושא החקירה. הגדרת נושא החקירה
3. ועדת חקירה תהיה של שלושה חברים, זולת אם קבעה הממשלה, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, שהועדה תהיה של מספר לא-זוגי גדול יותר. מספר חברי הועדה
4. (א) החליטה הממשלה על הקמת ועדת חקירה, תודיע על כך לנשיא בית המשפט העליון, והוא ימנה את יושב-ראש הועדה ואת שאר חבריה. מינוי יושב-ראש ועדה וחבריה
- (ב) יושב-ראש ועדת חקירה יהיה שופט של בית המשפט העליון או שופט של בית משפט מחוזי; היו בוועדה יותר משופט אחד, יהיה יושב-ראש הועדה – השופט של בית המשפט מן הדרגה הגבוהה יותר; ואם היו בה יותר משופט אחד של בית משפט מדרגה אחת – הותיק שבהם לכהונה באותו בית משפט.
- (ג) מינוי של שופט לחבר ועדת חקירה אינו טעון הסכמתו של שר המשפטים לפי סעיף 19 לחוק השופטים, תשי"ג-1953.¹
5. הודעה על הקמת ועדת חקירה, על נושא החקירה כפי שהגדירה אותו הממשלה ועל שמות חברי הועדה תפורסם ברשומות. הודעה על הקמת ועדה
6. (א) נפטר חבר ועדת חקירה או נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו, ימנה נשיא בית המשפט העליון אדם אחר להיות חבר הועדה במקומו. חילופי חברי
- (ב) השתנה הרכב ועדת חקירה, תמשיך הועדה בעבודתה מן השלב שאליו הגיעה לפני השינוי, זולת אם החליטה על דרך אחרת.
7. ועדת חקירה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות לפיו. סדרי עבודה
8. (א) ועדת חקירה אינה חייבת לנהוג לפי סדרי הדין של בית משפט, והיא רשאית לקבל כל ראיה שהיא בכל דרך הנראית לה מועילה ולקבוע סדרי חקירתם של עדים; והכל כשאינן בחוק זה או בתקנות לפיו הוראה אחרת לענין זה. אי-תלות בסדרי דין ובדיני ראיות
- (ב) ועדת חקירה אינה כפופה לדיני הראיות כשאינן בחוק זה הוראה אחרת לענין זה.
9. (א) יושב-ראש של ועדת חקירה רשאי, על דעת הועדה –
- (1) להזמין, ולחזור ולהזמין, אדם לבוא לפני הועדה ולהעיד או להציג מסמכים או מוצגים אחרים שברשותו;
- (2) לחייב עד להעיד כשבוועה או בהן צדק בהתאם להוראות החיקוק החל בבית משפט אזרחי לענין זה;

¹ נחקבל בכנסת ביום ט' בטבת תשכ"ט (30 בדצמבר 1968); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 747, תשכ"ח, עמ' 8.

1 ס"ח תשי"ג, עמ' 149.

- (3) לכפות התייצבותו של אדם שלא ציית להזמנה לפי פסקה (1) ולא הצטדק על כך בדרך המניחה את הדעת;
 (4) לצוות על גביית עדות בחוץ לארץ.

(ב) סמכויותיו של יושב-ראש הועדה לענינים אלה יהיו כשל בית משפט בהליך אזרחי.

10. (א) מי שהוזמן להעיד או להציג מסמך או מוצג אחר לפני ועדת חקירה, חובותיו יהיו כשל בנקר לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)².
 (ב) סעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מסעיפים 5 עד 15 לפקודת העדות³.

11. (א) מי שנתקיים בו אחד מאלה:

- (1) הוזמן לבוא לפני ועדת חקירה ולא בא, או בא ועזב ללא רשות את מקום דיוני הועדה בטרם מסר עדותו;
 (2) נדרש להמציא מסמך או מוצג אחר שברשותו ולא המציאו;
 (3) נדרש כדין להישבע או להצהיר בהן צדק ולא עשה זאת;
 (4) נדרש כדין להשיב על שאלה ולא השיב או השיב ביודעין תשובה מתחמקת.

רשאי יושב-ראש הועדה, על דעת הועדה, להטיל עליו, אף שלא בפניו, קנס שלא יעלה על 200 לירות.

- (ב) מי שהוטל עליו קנס לפי סעיף קטן (א) שלא בפניו, רשאי יושב-ראש הועדה, לפי בקשתו ועל דעת הועדה, לעיין שנית בקנס שהוטל, להפחיתו או לבטלו, והוא יבטלו אם שוכנע שהמבקש נמנע מלעשות כנדרש מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן.
 (ג) הטיל יושב-ראש ועדת החקירה קנס לפי סעיף קטן (א), יודיע על כך מיד בכתב לנשיא בית המשפט העליון, ורשאי הנשיא או שופט אחר של בית המשפט העליון, בין לפי בקשת מי שהוטל עליו הקנס ובין בלעדיו, לבטל את הקנס או להפחיתו.
 (ד) קנס שהוטל לפי סעיף קטן (א) ייגבה כמו קנס שהטיל בית משפט בהליך פלילי.
 (ה) מי שהוזמן או נדרש כאמור בסעיף קטן (א) ולא בענה והוזמן או נדרש שנית ושוב לא בענה, ללא הצדק סביר, דינו — מאסר שנתיים, ואין בהטלת קנס לפי סעיף קטן (א) כדי למנוע הגשת אישום לפי סעיף קטן זה.

12. ראתה ועדת חקירה שיש לערוך חיפוש כדי להבטיח הצגתו של מסמך או מוצג אחר הדרוש לחקירה, רשאי יושב-ראש הועדה להוציא צו חיפוש; הצו יינתן ויבוצע כדרך צו חיפוש לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (מעצר וחיפושים)⁴.

13. (א) ראתה ועדת חקירה שיש צורך באיסוף חומר הדרוש לחקירה, רשאי יושב-ראש הועדה להטיל תפקיד זה על אדם הכשיר לכך לדעת הועדה.

(ב) ראתה הועדה להטיל איסוף חומר על פרקליט מפרקליטות המדינה או על שוטר, יועמדו הללו לרשותה על ידי היועץ המשפטי לממשלה או המפקח הכללי למשטרת ישראל, לפי הענין.

(ג) סעיפים 9 (א) (1) ו-10 יחולו על איסוף חומר לפי סעיף זה.

² חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 439.

³ חוקי א"י, כרך א', פרק ב"ד, עמ' 850.

⁴ חוקי א"י, כרך א', פרק ל"ג, עמ' 431.

14. עדות שנמסרה לפני ועדת חקירה או לפני מי שהוטל עליו לאסוף חומר כאמור בסעיף 13, לא תשמש ראיה בהליך משפטי, חוץ ממשפט פלילי בשל מסירת אותה עדות.
- דינה של עדות
15. (א) ראתה ועדת חקירה שפלוגי עלול להיפגע מן החקירה או מתוצאותיה, יודיע לו יושב-ראש הועדה במה הוא עלול להיפגע ויעמיד לרשותו, בדרך שימצא לנכון, את חומר הראיות הנוגע לאותה פגיעה והנמצא בידי הועדה או בידי מי שהוטל עליו לאסוף חומר לפי סעיף 13.
- דין אדם העלול להיפגע
- (ב) אדם שהודע לו כאמור בסעיף קטן (א) רשאי להתייצב לפני הועדה, אם בעצמו ואם על ידי עורך דין, להשמיע דברו ולחקור עדים, אף אם כבר העידו לפני הועדה, ורשאית הועדה להתיר לו להביא ראיות, והכל בענין הפגיעה כאמור.
- (ג) מי שהועמד לרשותו חומר ראיות כאמור בסעיף קטן (א) לא יפרסם דבר מתוך החומר, אלא באישור מוקדם מאת הועדה.
16. היועץ המשפטי לממשלה רשאי, בעצמו או על ידי נציגו, להתייצב לפני ועדת חקירה, במסגרת הסדרים שנקבעו לפי סעיפים 7 ו-8, לקחת חלק בחקירת העדים ולהשמיע דברו, והוא יעשה כן לפי פניית הועדה.
- היועץ המשפטי לממשלה
17. ועדת חקירה רשאית להטיל על עורך דין שאינו בשירות המדינה לסייע לה בכל ענין שתמצא לנכון, ובכלל זה חקירת העדים המעידים בפני הועדה.
- מינוי עורך-דין
18. (א) ועדת חקירה תדון בפומבי; ואולם רשאית היא לקיים דיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות אם ראתה צורך בכך לשם שמירה על בטחון המדינה, לשם הגנה על המוסר או לשם הגנה על שלומו של קטין.
- פומביות הדיון
- (ב) הוראות סעיפים 38 (ד), 39, 40 (ב), (ד) ו-(ה), 41, 42 ו-43 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957⁵, יחולו, בשינויים המחוייבים, לגבי ועדת חקירה, והוראות סעיף 38 לחוק דיני העונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז-1957⁶, יחולו, בשינויים המחוייבים, לגבי אדם המתייצב לפני הועדה כאמור בסעיף 15; הסמכויות הנתונות לפי ההוראות האמורות לבית המשפט יהיו נתונות ליושב-ראש הועדה.
- דין וחשבון הועדה
19. (א) בגמר דיוניה תערוך ועדת חקירה דין וחשבון על תוצאות חקירתה ועל המלצותיה, אם תמצא לנכון להוסיף המלצות, ותגיש את הדין וחשבון לממשלה.
- (ב) חבר הועדה שחלק על דין וחשבון הועדה, תצורף דעתו החולקת לדין וחשבון.
- פרסום
20. (א) ועדת חקירה תפרסם ברכים את הדין וחשבון שלה סמוך אחרי הגשתו לממשלה; ואולם רשאית היא שלא לפרסם את הדין וחשבון, כולו או מקצתו, אם ראתה צורך בכך לשם שמירה על בטחון המדינה, לשם הגנה על המוסר או לשם הגנה על שלומו של קטין.
- (ב) החליטה הועדה שלא לפרסם דבר מתוך הדין וחשבון, תודיע ברכים על הגשת הדין וחשבון לממשלה ועל החלטתה שלא לפרסמו.
- (ג) הועדה רשאית, אם ראתה זאת לנכון, לפרסם את הפרוטוקול של דיוניה, כולו או מקצתו.
- זכותו של חשוד בעבירה
21. העלה דין וחשבון של ועדת חקירה חשד שאדם פלוגי עבר עבירה, והוחלט שלא לה- עמידו לדין בשל אותה עבירה, יודיע לו היועץ המשפטי לממשלה, לבקשתו, את נימוקי ההחלטה ופרסם, לבקשתו, את הנימוקים ברכים.

⁵ ס"ח תשי"ז, עמ' 148.

⁶ ס"ח תשי"ז, עמ' 172.

22. דין וחשבון של ועדת חקירה לא ישמש ראיה בכל הליך משפטי.

הדין וחשבון
אינו ראיה

נושא המחייב
סודיות

23. קבעה הממשלה, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, שהענין נושא החקירה או דיוני הועדה מחייבים סודיות, יחולו ההוראות הבאות, זולת אם החליטה הממשלה, באישור כאמור, לסטות מהן, כולן או מקצתן:

(1) לא תפורסם הודעה על הקמת ועדת החקירה;

(2) הוראות סעיף 38 לחוק דיני העונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז-1957, יחולו, בשינויים המחוייבים;

(3) מי שהתייצב לפני הועדה לפי סעיף 15 לא ייצגו אלא עורך דין שאושר לשמש סניגור לפי סעיף 318 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955⁷;

(4) דיוני הועדה יתקיימו בדלתיים סגורות;

(5) הועדה תגיש את הדין וחשבון שלה גם לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת;

(6) הועדה לא תפרסם את הדין וחשבון שלה או את הפרוטוקול של דיוניה.

חסינות של חבר
ועדה

24. מי שמכהן או כיהן כחבר של ועדת חקירה תהיה לו, בקשר לתפקידו כחבר הועדה, כל חסינות הנתונה על פי דין לשופט, ולענין סעיף 131 לפקודת החוק הפלילי, 1936⁸, יהיה גם הוא בכלל שופט.

25. בפקודת החוק הפלילי, 1936 —

תיקון פקודת
החוק הפלילי,
1936

(1) בסעיף 117 (1) פסקה רביעית, אחרי "או בית הדין" יבוא "או ועדת החקירה";

(2) בסעיף 119, אחרי "או בית דין" יבוא "או ועדת חקירה";

(3) בסעיף 120א, בסוף הגדרת "רשות" יבוא "וכן ועדת חקירה או מי שנתמנה לפי סעיף 13 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1968".

איסור פרסום

26. המפרסם, ללא אישור, דבר מתוך חומר שהועמד לרשותו כאמור בסעיף 15, או מפרסם דבר מתוך דיון של ועדת חקירה שהתקיים בדלתיים סגורות או מתוך דין וחשבון או פרוטוקול של ועדת חקירה שלא פורסם, דינו — מאסר ששה חדשים.

הוצאות ושכר

27. (א) חבר ועדת חקירה זכאי לקבל הוצאות בסכומים שיקבע מנהל בתי המשפט; מנהל בתי המשפט רשאי לפסוק לחבר ועדת חקירה שכר בסכום שיקבע אם ראה זאת מוצדק בנסיבות הענין.

(ב) עד שהוזמן להעיד או להציג מסמך או מוצג אחר לפני ועדת חקירה, רשאי יושב-ראש הועדה לפסוק לו דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה כמו לעד שהוזמן להעיד לפני בית משפט.

(ג) אדם שהוטל עליו לאסוף תומר כאמור בסעיף 13 והוא אינו בשירות המדינה, ועורך דין שהוטל עליו תפקיד כאמור בסעיף 17, זכאי לקבל, בנוסף על הוצאותיו הסבירות, שכר בסכום שתקבע הועדה.

(ד) מי שהתייצב לפני ועדת חקירה כאמור בסעיף 15, רשאית הועדה לפסוק לו את הוצאותיו, כולל הוצאות הייצוג, בסכום שתקבע.

(ה) הסכומים האמורים בסעיף זה ישולמו מאוצר המדינה.

⁷ ס"ח תשט"ו, עמ' 171.

⁸ ע"ר 1936, חוס' 1 מס' 852, עמ' 263.

28. (א) אין בחוק זה כדי לגרוע מסמכותו של שר למנות ועדת בירור לשם בדיקת ענין שבתחום תפקידיו, ובלבד שלא נתמנתה לגביו ועדת חקירה לפי חוק זה; נתמנתה ועדת חקירה בענין האמור, לא תמשיך ועדת הבירור בפעולתה.

(ב) מקום שעל פי חיקוק נתונות לאדם או לרשות, או שאפשר ליתן להם, סמכויות של ועדת חקירה לפי פקודת ועדות חקירה⁹, ומקום שאדם או רשות הוסמכו בחיקוק לאסוף ראיות לשם הפעלת סמכותם על פי דין – יחולו עליהם הוראות סעיפים 9 עד 11 בשינויים המחוייבים.

29. סמכויות הממשלה לפי חוק זה אינן ניתנות לאצילה.

מניעת אצילה

30. פקודת ועדות חקירה – בטלה.

ביטול

31. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל דבר הנוגע לביצועו, לרבות סדרי דין בועדות חקירה.

ביצוע ותקנות

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

⁹ חוקי איי, כרך א', פרק כ"א, עמ' 152.

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (השטחים המוחזקים על-ידי צבא-הגנה לישראל – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשכ"ט-1968 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (השטחים המוחזקים על-ידי צבא-הגנה לישראל – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשכ"ז-1967¹, מוארך בזה עד יום כ"ב בטבת תש"ל (31 בדצמבר 1969).

הארכת תוקף

2. החילתו של חוק זה היא ביום י' בטבת תשכ"ט (31 בדצמבר 1968).

חחילה

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

¹ נתקבל בכנסת ביום ט' בטבת תשכ"ט (30 בדצמבר 1968); הצעת החוק ודברי הסבר מורסמו בה"ח 798, תשכ"ט, עמ' 20.

² ק"ת 2089, תשכ"ז, עמ' 2741; ס"ח 517, תשכ"ח, עמ' 20.